

ALAEALISTE VÄGIVALLAKURITEGEVUS

Analüüsi tulemuste tutvustus

Jako Salla

JM-i kriminaalpoliitika osakonna nõunik

Analüüsist endast

EESMÄRK:

Aru saada, milline on alaealiste poolt toime pandud vägivallategude sisu juhtumites, mis jõuavad politseini.

SELLE JAOKS:

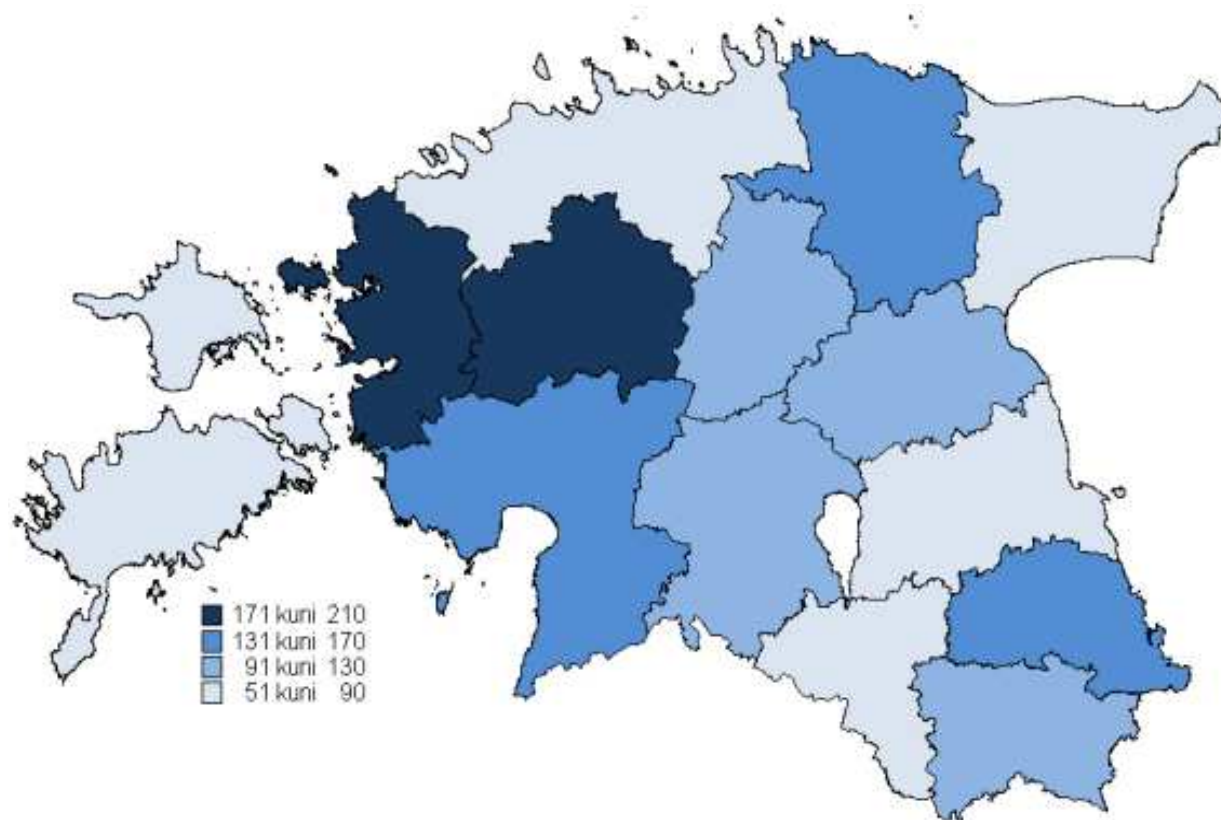
Analüüsiti registreeritud kuritegude 2008. aasta andmestikku, sündmuste kirjeldusi ning toimepanijate andmeid.

SEEGA:

Analüüs annab küll pildi menetlusasutusteni jõudnud vägivallajuhtumitest, kuid ei anna ilmselt täielikku pilti vägivalla leviku, toimepanemise motiivide jt sisuliste tegurite kohta.

Vägivallakuritegude ebaühtlane registreerimine

Kaart näitab registreeritud juhtumite arvu 10 000 14-17 aastaste elanike kohta maakonnas.

Pole mingit alust arvata, et Rapla- ja Läänemaa alaealised oleks vägivaldsemad kui noored Tartumaal või Ida-Virumaal.

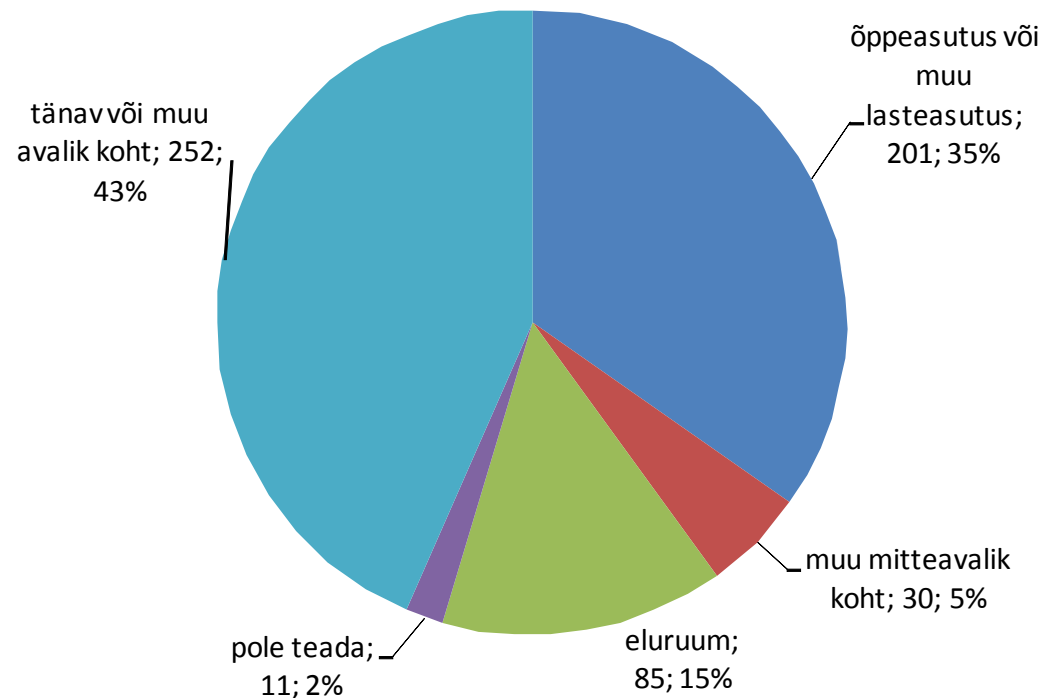
Kohad, kus vägivalda kasutatakse 1

Tänav või muu avalik koht:

- suurim grupis toimepandud kuritegude osakaal (43%)
- võõraid ohvreid on vähe, enamusel juhtumitel on tegu tuttavatega
- enamuses löömised ja peksmised, kuid esines ka kuus juhtumit, kus alaealine lasi õhupüssist teisi lapsi
- jõhkraim kriminaalasi puudutas Tartus grupi poolt toimepandud kodutute peksmisi

Eluruumid:

- 4/5 peksjaks ohvri sõbrad ja tuttavad
- 1/5 juhtudest olid pereliikmete vahelised

Kohad, kus vägivalda kasutatakse 2

- **Vägivald koolis:**
 - Kuigi paljudel juhtudel ilmselt pealtnägijaid ei olnud, oli märkimisväärselt ka selliseid juhtumeid, kus vägivalda kasutati teiste ees. Selliste juhtumid on enamasti tõsisemad ning nende ärahoidmisel turvakaameratest kasu ei ole.
 - Enamikul juhtudes oli ootuspäraselt tegu koolikaaslastevaheliste kalkustega. Võõraste poolt toimepandud juhtumid leidsid aset väljaspool klassiruumi ning õhtusel ajal – nende osakaal oli tühine.
 - 87% juhtumitest poiste vahel, 8% tüdrukute vahel, üksikud juhtumid olid poiste ja tüdrukute vahelised.

Näiteid koolivägivalla juhtumitest

08.10.2008 tiris kooli koridoris üks tüdruk teist juustest klassiruumi, kus lükkas ta vastu lauda ja, hoides ühe käega juustest, lõi teise käega vastu põske, samuti juustest kinni hoides lükkas kannatanu kuklaga vastu seina. Siis sikutas E F-i juustest ja teise käega peksis mitu korda lahtise käega vastu pead ja nägu ning lõi ühe korra jalaga vastu jalgu. Siis lükkas E F-i juustest kinni hoides vasaku oimukohaga vastu seina. Löömise tagajärjel kukkus F istuli ja E lõi teda kaks korda lahtise käega vastu nägu.

15.02.2008 lõi C tööõpetuse tunnis koolikaaslast tooliga ja tekitas talle kehavigastuse.

11.02.2008 lõi Tallinna koolis A matemaatikatunnis B-d riidepuu lahtise osaga pähe.

08.10.2008.a. kella 12:40 paiku gümnaasiumi territooriumil vahetunni ajal põletas A koolikaaslast tikuga lõua alt, tekitades kannatanule valu ja tervisekahjustuse.

3.detsembril 2008 ajavahemikul kella 13.30-17.30-ni kallati poiste riietusruumis B koolikotis asuvasse joogi sisse uriini, mida teadmata B ja tema õde hiljem jõid, selle tegevusega kahjustati nende tervist.

Toimepanijate iseloomustus

- 85% noortest pani toime aasta jooksul ühe vägivallateo
- Üks laps osales aastaga üheksas vägivallajuhtumis.
- **Poisid** moodustasid toimepanijatest 86%, **tüdrukud** 14%.
 - vanemaks saades väheneb tüdrukute osakaal
- **Eestlaste** osakaal toimepanijate hulgas oli 77%, venelastel 23%.
 - venekeelsete noorte seas on tüdrukute osakaal märgatavalt kõrgem (19%)
- Vene noored kasutasid vägivalda enam tänavatel ning avalikes kohtades, koolides oli suurem aga eestlastest noorte osakaal.

Küsitlus koolides

EESMÄRK:

Saada täiendavat infot selle kohta, kuidas nähakse Eesti koolides vägivalda levikut ning mida selle vastu ette võetakse.

VAHEND:

Interneti teel läbi viidud küsitlus direktorite ning koolipsühholoogide ja sotsiaalpedagoogide seas.

Välja saadeti 252 ankeeti, vastuseid saadi 99 (sh 61 direktorit).

Tulemusi ei saa üldistada koolitöötajate üldiseks arvamuseks, vaid need kajastavad küsitletute nägemust.

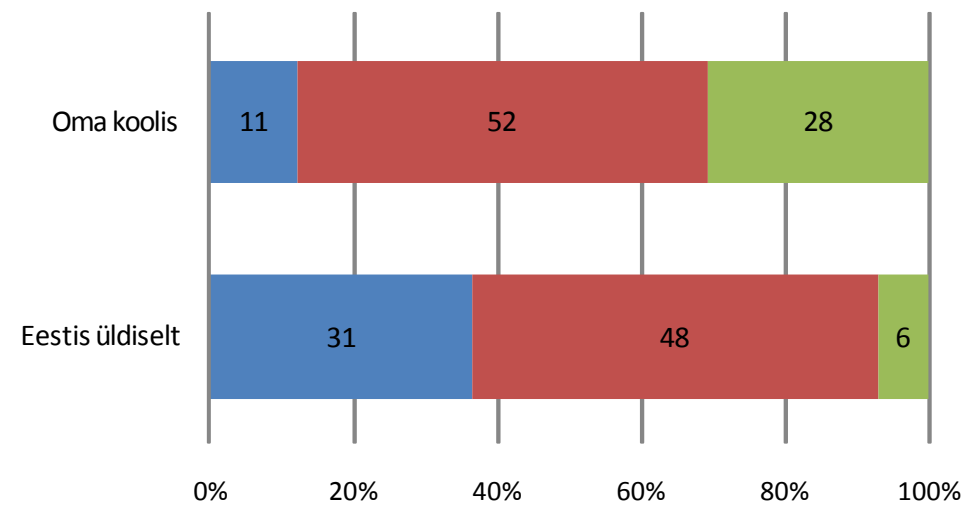
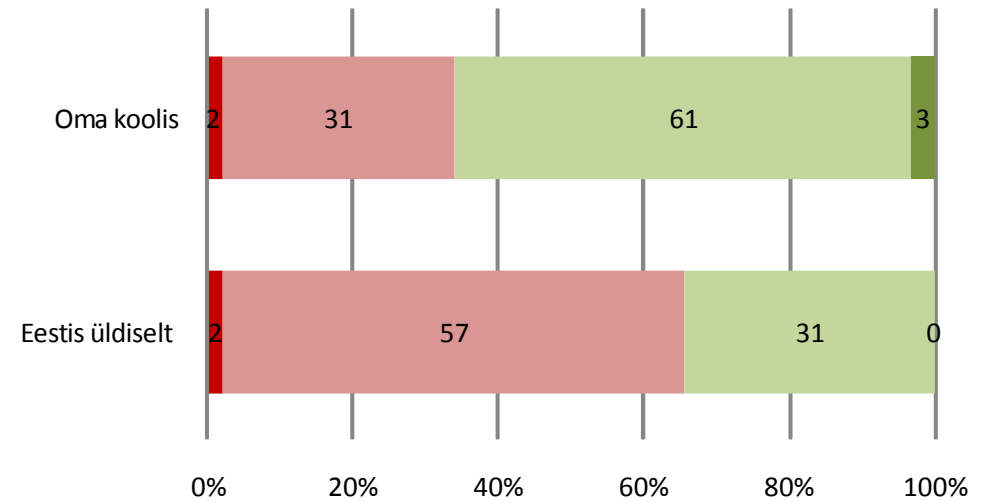
Küsitluse tulemused koolivägivalda kohta

Koolis toimepandavat vägivalda nähakse:

- Väikse probleemina oma koolis, kuid suure probleemina teistes koolides.
- Eestis üldiselt samale tasemele jäänuna või kasvavana, oma koolis aga kas samale tasemele jäänuna või siis kahanenuna.

Selle taga võib olla nii oma kooli probleemide alahindamine kui ka mujal toimuva ülevõimendamine.

Koolidirektorite hinnangud oma koolis toimuva kohta on märgatavalt positiivsemad kui küsitletud sotsiaalpedagoogidel ja psühholoogidel; viimased näevad samas ka tunduvalt mustemates värvides väljaspool oma kooli toimuvat.

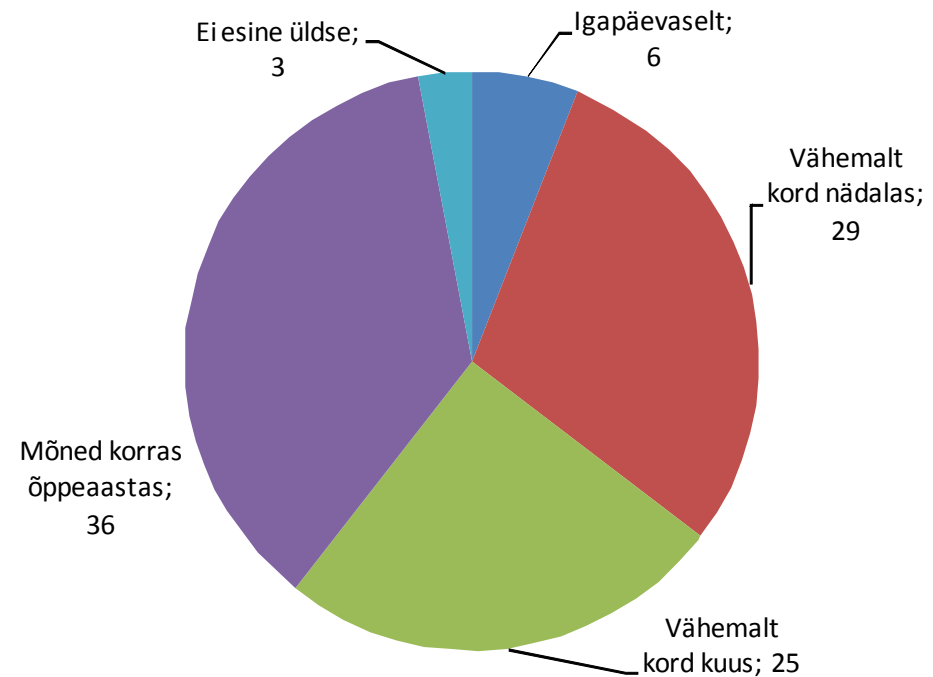

■ Kasvanud ■ Jäänud samale tasemele ■ Kahanenud

Vägivallajuhtumite sagedus

99st küsitletust 6 arvas, et vägivallajuhtumid tema koolis on igapäevased, iganädalasi juhtumeid märkis ära 29 vastanut ning igakuiseid 25 vastanut.

- Direktorid pole ilmselt vägivallajuhtumitest samavõrd teadlikud kui laste nõustamisega tegelevad inimesed.
- Vägivallaprobleemi tajuti väiksemana valdades, suuremana aga viies suuremas linnas.
- Enamikus koolides ründeid personali vastu ei esine, neli vastanut märkis, et ründed õpetajate ja teiste töötajate vastu on iganädalased, ühe vastanu meelest aga igapäevased.

Täna!

ajaveeb.just.ee/kuritegevusjastatistika

www.just.ee/kriminaalstatistika

